

Vidyawarta®

April to June 2018 | Issue-25, Vol-02 | 097

22

कृषि आणि ग्रामीण विकास
त्रियेत सहकारी संस्थांची भूमिका
(साहित्याचा पुनर्वाक्य)

डॉ. एस. एन. बुटे

गुणितः

अथैव भावतमस्य क्लेशा न विज्ञानं भवति अथाभ्यासः
अभ्यासयोगो वा आश्रययोगो वि वि तद्विनिर्वाहो

[illegible]

शोधनिबन्धान्ते उद्देश

२) कृषि जनमण्डली कामगारि अर्द्ध भुक्ताऽन्ता

गणेश गणेश गणेश

२. सर्वे प्राणि प्राणिम प्राणिकृता मत्वा

पंकज प्रभाकर नरुले

गणेशक विनायक

विद्युत् विज्ञान विभाग

 Recognize text

अथर्ववेदः

संशोधन पद्धती

NOT RECORDED

नामग्रन्थ आदि ग्रन्था आदि

विषय विवेचन

उत्तराध्यायः ।

भावन हा नवीप्रधान देश आहे. कृपा व्यवस्था

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

Title of the paper :- Role of Co-operative societies in Agriculture & Rural development Process.

Latul
Principal

**Bhagwantrao Arts & Science
College, Etapalli Dist. Gadchiroli**

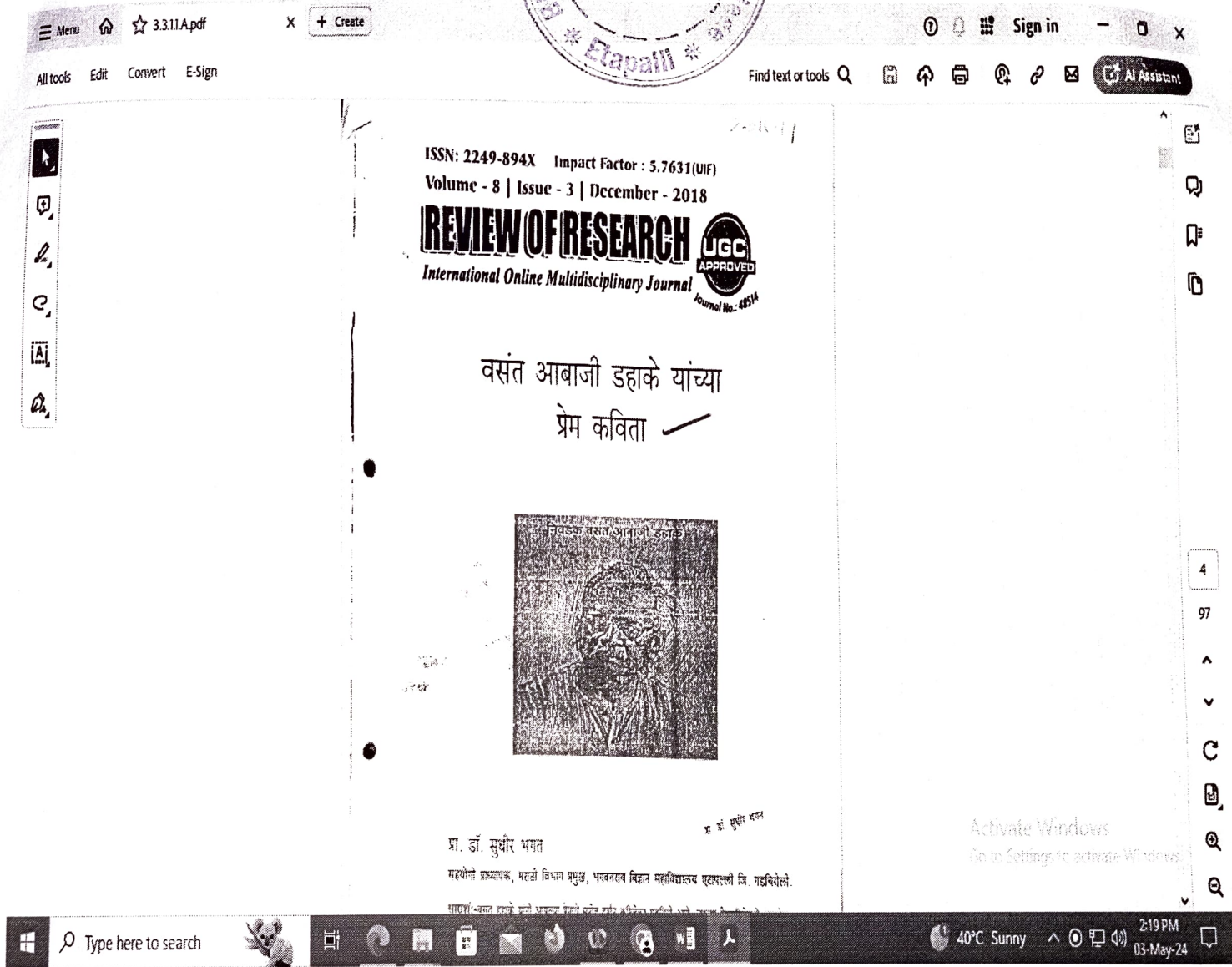
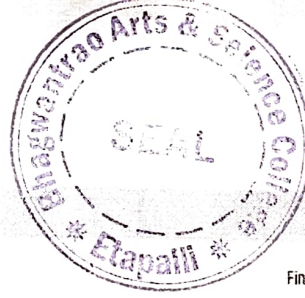
12 AUG-VIII AUGUST 2010 ISSN 2349-838x Impact Factor 4.574

• **Prüfung** 1. April 2014

[illegible]

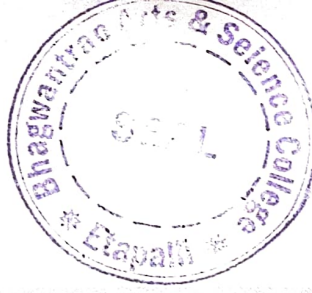
**Bhagwantrao Arts & Science
College, Etapalli Dist. Gadchiroli**

STB 18-19

Title of the paper :- Love poetry of Vasant Abaji Dahake

LeBub
Principal
Bhagwantrao Arts & Science
College, Etapalli Dist. Gadchiroli

NAD 18-19

Menu 3.3.11A.pdf + Create

All tools Edit Convert E-Sign Find text or tools AI Assistant

AMIERJ ISSN- 2278-5655 Volume-VIII, Special Issue-X February 2019

भारतीय शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येचे कारणे व उपाय

प्रा. निलेश अरूण दूर्गे
अर्थशास्त्र विभाग
भगवंतराव कला व विज्ञान महाविद्यालय
एटापल्ली, जि. गडचिरोली ४८२७०८
मो.नं :- ९४२१११५५४९
profnadurge@gmail.com

गोपबारा (Abstract)

भारताला स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतर खाजगी क्षेत्रातील काही प्रमुख उद्योगपतींच्या सहकार्याने देशात औद्योगिकीकरणाचे जाळे पसरू लागले. बहुतेक उद्योगासाठी शेतीत पिकणाऱ्या कच्च्या मालाच्या वापरामुळे व ह्यापासून तयार होणाऱ्या पक्क्या मालाकरिता किंवा वस्तूकरिता मोठा ग्राहक म्हणून शेतकऱ्यांची संख्या वाढू लागली. शेतकऱ्यांच्या जीवनात औद्योगिक वस्तूंचे महत्त्व वाढू लागले त्यामुळे शेतीत पिकणाऱ्या मालाचा उत्पादन खर्च वाढू लागला. शेतीत लोखंडी अवजारे, रासायनिक खते, संकरित बियाणे ह्यांचा वापर वाढल्यामुळे शेतीचा उत्पादन खर्च वाढला. परंतु शेतीच्या उत्पादनात व उत्पन्नात फारच कमी वाढ झाली. परिणामी शेतकरी कर्जबाजारी झाला. शेतकऱ्याला बी-बीयाणे घेण्यासाठी सुध्दा कर्ज घेण्याची पाळी आली. जेव्हा शेतकऱ्यांचे पिक दुष्काळात नापीक व्हायचे तेव्हा कर्जबाजारीपण वाढत जायचा. शेतकरी आत्महत्या करण्यास प्रवृत्त होवू लागला परंतु भारत सरकारने शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी योग्य पाहुल उचलने आवश्यक होते. भारतीय शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी भारत सरकारने देशातील सावकारांचे वर्चस्व कमी करावे, कमी व्याज दरात कर्जपुरवठा करुवा, शेतकऱ्यांना स्थानिक स्तरावर चर्चागटाद्वारे अडचणीवरील उपाय शोधावा, शेतमालाच्या साठवणूकीसाठी गोदामाची सोय करावी, शेतकऱ्यांनी महकरी प्रक्रिया समिती स्थापन करावी, पाणी साठवणूकीसाठी तलावाची बांधणी करावी आणि शेतकऱ्यांनी अनुत्पादक कर्जावर नियंत्रण आणावा या विविध उपायांमुळे ग्रामीण भागातील शेतकऱ्यांचे कर्जबाजारीपण कमी होईल आणि शेतकऱ्यांवर आत्महत्या करण्याची वेळ येणार नाही. तरीच भारत सरकारने कृषी क्षेत्रातील शेतकरी व शेतमालाचा अभ्यास करायला लागला.

40°C Sunny 2:20 PM 03-May-24

Title of the paper :- Causes & Prevention for Suicides of Indian Farmers

Principal
Principal
Bhagwantrao Arts & Science
College, Etapalli Dist. Gadchiroli

NAD 18-19

Menu 3:31:11 A.pdf
All tools Edit Convert E Sign

+ Create

Sign in
Find text or tools
AI Assistant

	RESEARCH JOURNEY International Multidisciplinary E-Research Journal Impact Factor - (SJIF) - 6.261, (CJF) - 3.452, (GIF) - 0.676 Special Issue - 168 [II] March 2019 Agriculture & Water Management in Historical Period in India	ISSN- 2348-7143 UGC Approved No. 40705
--	--	--

जागतिकीकरण आणि भारतीय अर्थव्यवस्था ✓

प्रा. नितेश अरुण दूर्गे
अर्थशास्त्र विभाग, भगवंतराव कला व विज्ञान महाविद्यालय, एटापल्ली, जि. गडचिरोली

भारतात जुन 1991 मध्ये मा. पंतप्रधान पी. व्ही. नरसिंहराव यांचे सरकार स्थापन झाले या सरकारमुळे तोटयातील आंतरराष्ट्रीय देवघेय, अत्यंत विदेशी चलनाचा साठा, विदेशी भाडवलाच्या आयातीत मोठी घट, मोठी वित्तीय तूट, भूतकाळातील गुंतवणुकीची अल्प उपपादकता आणि निर्यात बाजाराची तात्पुरती हानी इत्यादी अनेक समस्या होत्या. निर्यात कृद्धी होण्यापेक्षा दरवर्षी परकीय व्यवहार तोलातील तुट वाढतच होती. याद्वारे परकीय कर्ज व हळूहळू संपुष्टात येणारी गंगाजळी यामुळे परकीय चलनाचा विकट प्रश्न निर्माण झाला होता. याच काळात गॅटच्या उरूचे चर्चेअंतर्गत डकेल प्रस्ताव प्रसिध्द प्रस्तुत करण्यात आला होता. या प्रस्तावामुळे जगात मुक्त अर्थव्यवस्थेचे यारे वाहू लागले होते. भारताला सुद्धा या धोरणापासून जास्त काळ दूर राहणे शक्य नव्हते. या संपूर्ण परिस्थितीचा विचार करून भारत सरकारने 24 जुलै 1991 मध्ये नवे आर्थिक धोरण जाहिर केले. या सरकारमध्ये अर्थमंत्री डॉ. मनमोहनसिंह होते. नविन आर्थिक धोरणाचा अवलंब केल्यापासून भारतामध्ये जागतिकीकरण, उदारीकरण व खाजगीकरण या त्रिसूत्रीचा अवलंब करण्यात आलेला आहे.

जागतिकीकरणाचा अर्थ
भारत सरकारने 1990 पर्यंत संरक्षण धोरणाचा अवलंब केला होता. कारण 1961 ते 1990 या कालावधीमध्ये विविध सामाजिक व आर्थिक उद्दीष्ट साध्य करण्यासाठी भारतीय उद्योगसंस्थापासून संरक्षण, अर्थव्यवस्थेमध्ये सरकारचे हस्तक्षेप नियंत्रणे यापेक्षाही महत्त्वाचे म्हणजे सार्वजनिक क्षेत्राचा मोठ्या प्रमाणात विस्तार करण्यात आला होता. 1991नंतर सरकारने नवीन आर्थिक धोरणाचा अवलंब करून खाजगी क्षेत्राचा संकोच केला. अर्थव्यवस्थेतील सरकारचे हस्तक्षेप निबंध कमी केली. याचा अर्थ उदारीकरण व खाजगीकरणावर भर दिला. सार्वजनिक उद्योगसंस्थांची निगुतवणूक करण्याचे धोरण राबविले. बहुराष्ट्रीय कंपन्यांसाठी भारतीय अर्थव्यवस्था खुली केला यातूनच जागतिकीकरण ही संकल्पना उदयाला आली.

जागतिकीकरणाची आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीने केलेली व्याख्या, " वस्तु व सेवा विदेशी भाडवल, अतिजलद व विस्तार पावणारे तंत्रज्ञान यांचे वाढते प्रमाण तसेच विविधतेच्या सहाय्याने जगातील देशांचे सातत्याने वाढत जाणारे परावलंबित्व म्हणजे जागतिकीकरण होय." यावरून असे म्हणता येईल की, उदारीकरण व खाजगीकरणाप्रमाणे जागतिकीकरण हे एक नवीन धोरणाचे अंग आहे. जागतिकीकरणामध्ये वस्तु, सेवा, तंत्रज्ञान व भांडवला यांच्या हालचालीवर जगातील सर्व देशात असलेली बंधने दूर केला जातात. त्याचा सर्वांचा प्रवाह खुला केला जातो. त्याच दृष्टीने 1991नंतर भारतीय अर्थव्यवस्थेत बदल करण्यात आले.

भारताने जागतिकीकरण स्वीकारण्यामागचे पहिले कारण सार्वजनिक उद्योगाकडून अपेक्षित उरिष्टे साध्य करता आली नाही.

Title of the paper :- Globalization & Indian Economy

Principal
Bhagwantrao Arts & Science
College, Etapalli Dist. Gadchiroli